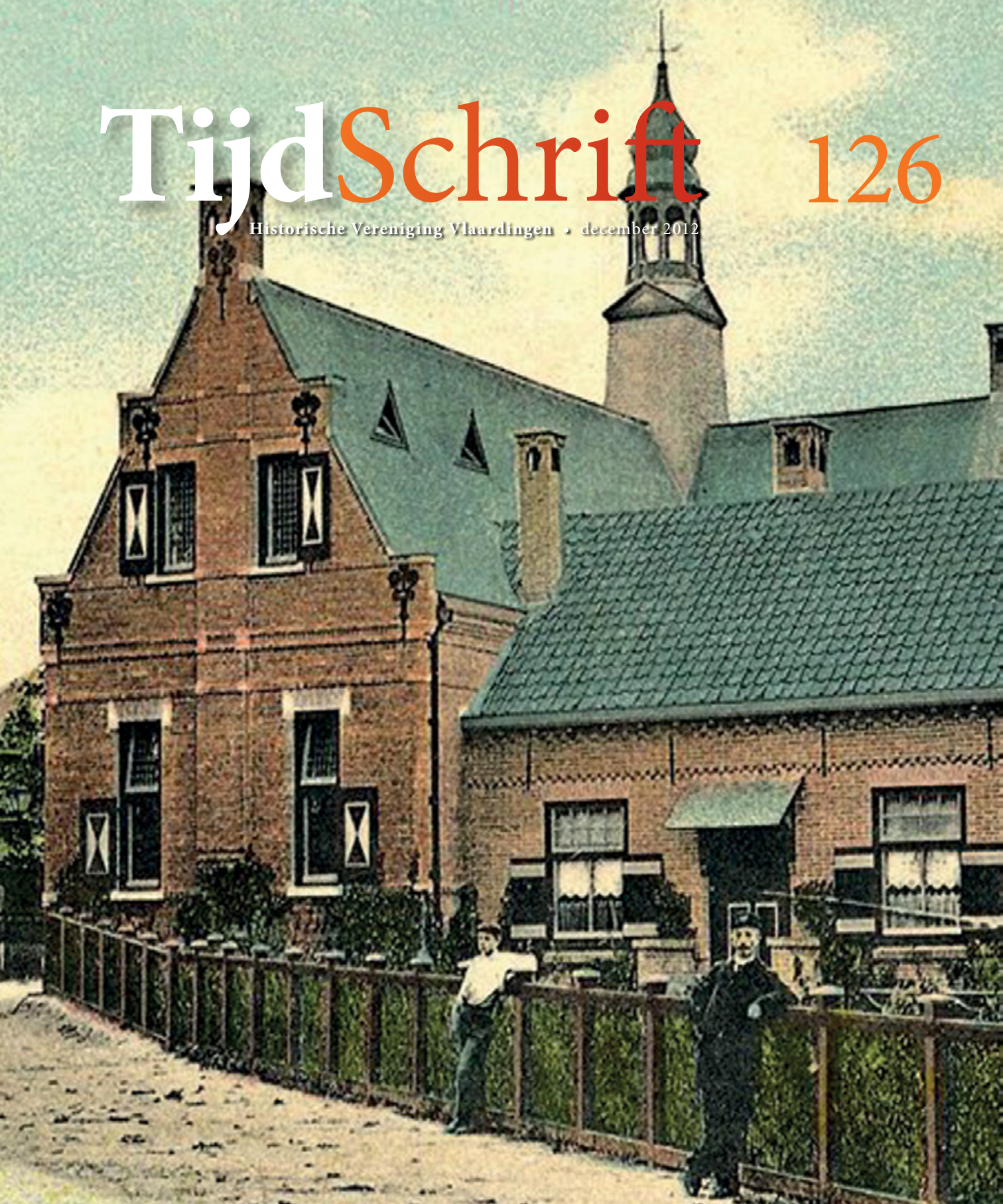

TijdSchrift 126

Historische Vereniging Vlaardingen • december 2012

www.hvv-vlaardingen.nl

aannemingsbedrijf a. van der lugt b.v.
nieuwbouw verbouw renovatie

vlaardingen 010-434 25 44
www.avanderlugt.nl

*Freelance, gediplomeerd lood- & zinkwerker.
Ook voor dakadviezen.*

W.H. Daalmeijer

Telefoon 010-4345587
Mobiel 06-52341310 / 06-16653931
www.loodgieterdaalmeijer.nl

...ook voor uw tegelwerken
www.daalmeijertegelwerken.nl

Fisc-ad

Fiscale en administratieve dienstverlening

J.A. Janson
fiscaal adviseur

Plein 1940 nr 47
3135 PR Vlaardingen
tel: 010 435 92 67
fax: 08 4220 69 33
e-mail: fiscad@hetnet.nl
www.fiscaaladviseurs.nl

Stout Grafische Dienstverlening

A. Hoogvlietstraat 6 - 3134 CC Vlaardingen
tel. 010-2480603 - fax 010-4344878
info@stout.nu - www.stout.nu

Korte Hoogstraat 4a
3131 BK Vlaardingen
Tel. 010 - 434 38 44

**Voor kopieën
(ook in KLEUR)**

**moet je
naast
de molen zijn!**

maandag t/m vrijdag
van 09.15 - 17.30 uur

**DRUKKERIJ/COPYSHOP
A. OUWENDIJK
naast de molen**
Kortedijk 16a-b
3134 HB Vlaardingen

Vlascom CV

Vlaardingse Assurantie Combinatie cv

Spoorstraat 2
NL - 3134 TA Vlaardingen

Website: www.vlascom.nl
e-mail: info@vlascom.nl
Tel +31(0) 10 248 04 85
Fax +31(0) 10 234 45 00

*Advies op het gebied van:
Schadeverzekeringen
Watersportverzekeringen
Levensverzekeringen, Pensioenen
Financiële planning
Schadebegeleiding
Financiering, scheepshypotheke
Vermogensbeheer*

De Historische Vereniging Vlaardingen heeft tot doel het bevorderen van:
- de belangstelling voor en de kennis van de stad Vlaardingen en haar bewoners;
- het behoud en het herstel van gebouwen en stedenbouwkundige structuren en landschappen;
- het behoud en het verzamelen van die gegevens die van belang zijn voor de geschiedenis van de stad.

De contributie bedraagt € 16,50 per jaar, te voldoen per accept-girokaart. Het bankrekeningnummer van de vereniging is 39.56.57.016, het postgironummer is 750978. Leden krijgen jaarlijks het Historisch Jaarboek en 4 x per jaar het verenigingsblad Tijd-Schrift.

Lidmaatschap

Het verenigingsjaar loopt gelijk met het kalenderjaar. Lid worden kan het gehele jaar door. Kortings op de contributie bij lid worden in de loop van het jaar is niet mogelijk. Wel worden dat jaar reeds uitgegeven publicaties dan nagezonden.

Opzegging

Opzegging van het lidmaatschap dient schriftelijk bij de ledenadministratie te geschieden of via een email naar info@hvv-vlaardingen.nl. Een opzegging kan direct ingaan of aan het eind van het jaar. Restitutie van contributie wordt niet verleend. Leden die hun contributie niet voor of op 31 december hebben voldaan worden automatisch uit het ledenbestand verwijderd.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

W.C. den Breems, voorzitter
A.W.J. Andriessen, penningmeester
mevr. G.H.J. Maat-Grijsen, secretaris
J. van Elk
E.A. Lohmann
A. Ouwendijk
E. van Rongen
mevr. T. van der Hoek, notuliste

Contactadres / losse verkoop publicaties:

Arnold Hoogvlietstraat 69
3134 CB Vlaardingen
Telefoon (010) 434 6864

Ledenadministratie:

Paul Henri Spaakring 22
3137 DJ Vlaardingen
Telefoon (010) 474 9416

Adres ledenactiviteiten:

Kortedijk 16a/b
3134 HB Vlaardingen
Telefoon (010) 435 3322 (kantoor)
(010) 434 2474 (thuis)

Redactie Tijd-Schrift:

E. van Rongen, eindredacteur
K. Bloem
M. Carree
A. Maarleveld

Redactie-adres:

Paul Henri Spaakring 22
3137 DJ Vlaardingen
Telefoon (010) 474 9416

Bijdragen aan de inhoud van Tijd-Schrift zijn van harte welkom. In verband met de geautomatiseerde verwerking van de teksten ontvangt de redactie deze graag per e-mail: info@hvv-vlaardingen.nl t.a.v. de redactie.

ISSN 1380-2992

© Historische Vereniging Vlaardingen

Niets van deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Internet: www.hvv-vlaardingen.nl
E-mail: info@hvv-vlaardingen.nl

Productie: Stout Grafische Dienstverlening

Inhoud

Redactioneel 3

**Vlaardinger-Ambacht onder burgemeester
Abraham van Linden van den Heuvell
(1844-1867)** 4
Paul Westerdijk

Wetenswaardigheden 20
Wout den Breems

Boekbesprekingen 22

Ledenactiviteiten 24

Het nieuwe raadhuis aan het Emaus op een oude
ansicht, omstreeks 1910
(Foto: www.geschiedenisvanvlaardingen.nl)

Het Vlaardingen cadeau !
Replica Vlaardings Haringbord

het waaigat
woon-ideeënwarenhuis
Markt 57 Vlaardingen tel. 010-4343685
www.waaigatwonen.nl

Heb me Lief
Grafverzorging

Heeft u een dierbare verloren en vindt u het moeilijk om het graf/urnplaats netjes en een verzorgde uitstraling te geven?
Heb me Lief neemt graag deze zorg uit uw handen.
Tel. 06-16573441 www.hebmelief.com

Westkaai
VOOR LUNCH & DINER

**Stijlvol lunchen en dineren
voor een prettige prijs**

Restaurant Westkaai, Westhavenkade 10, 3131 AB Vlaardingen
T 010 - 248 70 18 E info@westkaai.nl I www.westkaai.nl
Openingstijden: maandag t/m zaterdag, 12.00 - 24.00 uur ('s zondags gesloten).

- Bloemwerken en arrangementen
- Goed gesorteerde snijbloemen
- Bloeiende- en bladplanten
- Bruidsboeketten en corsages
- Rouwwerken

Markgraafaan 135
3131 VL Vlaardingen
Tel: 010 43 43 704

JAC. VERKUIL
BLOEMSIERKUNST

Hulp gevraagd

W e beginnen dit redactioneel met een oproep. Het bestuur is blij dat veel leden actief bezig zijn voor de HVV: in diverse commissies, als bezorger van Tijd-Schrift en Jaarboek en bij het digitaliseren van de dia collectie. Het bestuur is vooral bezig met het verzorgen van de publicaties en lezingen, overleg met de gemeente en deelname aan vele stadsactiviteiten. Dat vergt allemaal veel tijd, en daardoor blijft er nogal wat werk liggen waar we als bestuur gewoon niet aan toekomen. Het lijkt ons daarom goed om een vrijwilligerspoel op te richten.

Wat het bestuur graag gedaan zou willen hebben is het volgende:

- De HVV heeft enige tijd geleden de 'collectie Plomp' verworven. Dat is een grote verzameling mappen met allerlei krantenknipsels over Vlaardingen. Bij deze collectie behoort ook een groot aantal boeken over Vlaardingen. De heer Plomp heeft dit alles opgeschreven in een map op onderwerp. Graag willen we een inventaris van deze collectie in een Excel spreadsheet.
- Een andere collectie is de Kalkman fotocollectie. De foto's zijn afgedrukt en opgeslagen in fotomappen. We willen ze graag op straatnaam in een Excel bestand hebben en het liefst ook ingescand.
- De HVV heeft een grote voorraad Jaarboeken en Tijd-Schriften die zijn opgeslagen in een depot. Deze voorraad moet worden gerangschikt en geteld en in een computerbestand worden ingevoerd.
- Bij het Stadsarchief liggen ook nog Jaarboeken op voorraad die overgebracht moeten worden naar de opslagruimte.
- In de zeventiger jaren is de HVV monumentenschildjes uit gaan geven aan eigenaren die hun pand goed hadden opgeknapt. Veel van die bordjes zijn inmiddels verkleurd en zijn aan vervanging toe. We hebben een overzicht van de panden waaraan de schildjes bevestigd zijn, maar wij willen graag van elk schildje en pand een foto.
- Tijdens het 25-jarig jubileum van de HVV hebben we het project ANWB monumentenborden opgezet. U weet wel, die bruine borden met een beknopte tekst over de geschiedenis van een pand of object. Veel van de tekst is verkleurd en moet weer ingekleurd worden.

Heeft u interesse om een van deze werkzaamheden voor de HVV te doen, neem dan contact op met voorzitter Wout den Breems. Email wdenbreems@zonnet.nl of telefoon 010 4346864. Voor de ANWB borden kunt u contact opnemen met bestuurslid Arie Ouwendijk, email Arie@Ouwendijk.nl of telefoon 010-4353322.

En nu maar hopen op veel reacties! Dit Tijd-Schrift staat ook weer boordevol informatie. Allereerst een lang, maar boeiend artikel van Paul Westerdijk over Vlaardinger-Ambacht onder burgemeester Abraham van Linden van den Heuvell. Dan een nieuwe Wetenswaardigheden waarin onze voorzitter aangeeft wat er allemaal gebeurd is in de relatie met de Gemeente de laatste tijd, vervolgens besprekingen van vier mooie boeken en ten slotte zoals gebruikelijk een overzicht van de activiteiten die wij organiseren, niet alleen voor onze leden, maar voor iedereen! Hoe meer zielen, hoe meer vreugd. Dat geldt overigens ook voor de HVV: geef met de Kerst eens een lidmaatschap kado...! De redactie wenst u fijne feestdagen.

Eric van Rongen
Eindredacteur

DIJKSHOORN
EUROMOVERS
AL MEER DAN
50 JAAR
VERHUIZEN!

WWW.DIJKSHOORN.NL TRAWLERWEG 8 3133 KS VLAARDINGEN TEL.: + 31 (0)10-2480522

Vlaardinger-Ambacht onder burgemeester Abraham van Linden van den Heuvell (1844-1867)

Paul Westerdijk

In Vlaardingen herinneren twee straatnamen aan de familie Van Linden van den Heuvell: de Van Linden van den Heuvell-singel en de Van Linden van den Heuvellweg. De singel bevindt zich in het voormalige en geannexeerde Vlaardinger-Ambacht en de weg loopt langs de westelijke kant van het Oranjepark. Er zijn twee burgemeesters van Vlaardinger-Ambacht met die naam geweest: vader en zoon Abraham en Johan George. De gemeente Vlaardingen vernoemde de weg in het park naar Hendrik Luidwijn van Linden van den Heuvell, die de vader was van Abraham.

Vlaardinger-Ambacht was een zgn. (ambachts)heerlijkheid: een opeenhoping van rechten en plichten die betrekking hadden op het bestuur van een bepaald grondgebied en die in particuliere handen waren. Overheidsgezag in particulier bezit: dat was het kenmerk van een ambachtsheerlijkheid. De Bataafse Republiek van 1795 brak rigoureuus hiermee. Het leek er op dat de heerlijkheden hierdoor definitief waren afgeschaft, maar het liep anders. De Grondwet van 1814 was restauratief van aard en liet de oude toestand voor een deel voortbestaan. De Grondwet van 1848 schafte definitief de heerlijke rechten af. Voor Vlaardinger-Ambacht veranderde er in 1830 al het een en ander, zoals we nog zullen zien.

In dit artikel wordt een deel van de geschiedenis van Vlaardinger-Ambacht be-

schreven en in die beschrijving wordt ook de loopbaan van Abraham tegen de achtergrond van zijn tijd verwerkt.

De bestuurlijke organisatie van Vlaardinger-Ambacht

In de 19e eeuw was Vlaardinger-Ambacht een plattelandsgemeente van redelijk grote omvang. Het grondgebied lag in hoefijzervorm om dat van Vlaardingen heen en had in 1827 een oppervlakte van ruim 2053 ha. In 1811, toen Nederland een deel van Frankrijk was, had Napoleon besloten dat het grondgebied van de ambachtsheerlijkheden Vlaardinger-Ambacht, Babberspolder en Zouteveen per 21 oktober bij Vlaardingen zouden behoren.

Na de ondergang van Napoleon wapperde, op bevel van maire (burgemeester) Hendrik Luidwijn van Linden van den Heuvell (de vader van Abraham), op 18 november 1813 om vier uur 's middags de Hollandse vlag van de toren van de Grote Kerk. De zoon van de laatste stadhouder, Willem Frederik, werd Soeverein van het Koninkrijk der Nederlanden. Later in de nieuwe Grondwet (1815) kreeg Willem Frederik de titel van Koning. Willem (I) zou grote moeite houden met de democratische vernieuwingen die in die Grondwet waren vastgelegd.

Willem besloot op 26 maart 1814 (als Soeverein) en op 9 oktober 1816 (als Koning) dat Vlaardinger-Ambacht, Babberspolder en Zouteveen weer gescheiden zouden worden van Vlaardingen. De eerste twee zouden met een eigen bestuur de gemeente Vlaardinger-

Ambacht vormen (hoewel de dubbele naam nog lang in zwang bleef), terwijl Zouteveen zelfstandig werd. Het kanton Vlaardingen met de vier genoemde gemeenten behoorde volgens de vaststelling in 1811 juridisch tot het arrondissement Rotterdam.

Vlaardingen telde toen 5401 en Vlaardinger-Ambacht 375 inwoners; Babberspolder overigens 30 en Zouteveen 171.

Tijdens de eerste raadsvergadering van Vlaardinger-Ambacht op 5 april 1817 installeerde schout Pieter Verkade de vijf door Gedeputeerde Staten (GS) benoemde raadsleden. Dat gebeurde in het voormalige Rechthuis van Vlaardinger-Ambacht, de boerderij 'Emaus' (nu showroom P.A. van der Kooij BV). Dat eigen bestuur zou overeenkomstig het reglement van bestuur voor het platteland van 1816 bestaan uit vijf leden, exclusief de schout. Twee raadsleden waren assessor (later wethouder). Bij Koninklijk Besluit (KB) van maart 1817 zou de schout ook als secretaris fungeren. Daarnaast bestond het gemeentelijk personeel uit een ontvanger, twee ambachtsbewaarders, drie armmeesters, twee leden van de Commissie tot het toekennen van certificaten voor de Nationale Militie, een bode en een veldwachter.

De schout werd door de Koning benoemd, terwijl de raadsleden, assessoren en de (gemeente)ontvanger door GS benoemd werden. De ambachtsbewaarders werden benoemd door schout en ingelanden (grondeigenaren) en de armmeesters door de gemeenteraad. De benoeming van de Commissie voor de Nationale Militie behoorde tot de verantwoordelijkheid van de Gouverneur des Konings. Tenslotte benoemde de gemeenteraad van Vlaardingen de veldwachter en tot 1830 benoemde de Ambachtsheer van Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht de bode. Nadat Diderik van Leyden Gael zijn Ambachtsheerlijkheid aan de stad Vlaardingen had verkocht, kwam er ook een eind aan de 10% afdracht van het ge-

meentepersoneel aan de Ambachtsheer.

In 1818 kwam er een Commissie van zeters (bepalers van de belastinghoogte) voor o.a. patenten en grondlasten. Patenten waren uitgereikte bewijzen dat iemand bevoegd was tot het uitoefenen van een handel, beroep, bedrijf of handwerk. Vijf jaar later werd een commissie voor het personeel in het leven geroepen. Beide Commissies werden door de Gouverneur des Konings benoemd.

GS kwam in 1825 met een nieuw Reglement voor het bestuur ten plattelande.

Pieter Verkade.

(Foto: collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Vlaardinger-Ambacht had op grond van dat reglement recht op zeven raadsleden, terwijl de schout zich burgemeester mocht noemen. De Gouverneur des Konings benoemde sinds 1828, in plaats van GS, de assessoren en ook stelde hij een nieuwe Commissie der Schutterij in.

Beide armmeesters werden sinds 1838 benoemd door GS in plaats van door burgemeester en ingelanden en vanaf 1845 gebeurde dat uit een voordracht van dubbeltallen.

Wisseling van de wacht

In 1843 diende burgemeester/secretaris mr. Pieter Verkade af te treden, omdat volgens het bestuursreglement een 70-jarige dat niet meer kon zijn. Bovendien bepaalde de Wet op het Notariaat van 1842 dat een notaris, en dat was Verkade in Vlaardingén, niet ook burgemeester kon zijn. De gemeenteraad spande zich bijzonder in om ontheffing te verkrijgen. Zij voerde diverse argumenten aan om de nood-

zaak van aanblijven te rechtvaardigen.

Ten aanzien van de onverenigbaarheid van de ambten van notaris en burgemeester vond men dat een latere wetsbepaling niet van toepassing behoorde te zijn op een eerdere aanstelling. Tevens werd de Gouverneur van Zuid-Holland gewezen op Verkades 26-jarige ambtsloopbaan naar volle tevredenheid en het ontbreken van een geschikte kandidaat. De raad van eind oktober 1843 voegde toch als pro forma-kandidaat de naam en levensloop van Abraham van Linden van den Heuvel toe.

Half december kreeg men te horen dat Den Haag afwijzend stond ten aanzien van de dispensatieverlening vanwege de 70-jaar grens. Per 2 januari 1844 diende er een nieuwe burgemeester en secretaris benoemd te worden. Op voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken werd Abraham van Linden van den Heuvel gepresenteerd en daarna officieel benoemd. In de raadsvergadering van

27 maart werd hij geïnstalleerd. De eed als burgemeester legde hij twee dagen daarvóór af bij de Gouverneur en die als secretaris bij de assessor en waarnemend burgemeester Pieter W. Dijkshoorn in de vergadering. Tevens kreeg hij ontheffing van de verplichting om in Vlaardinger-Ambacht te wonen. Deze reder, koopman en touwslager, 37 jaar, oud bleef in Vlaardingen wonen, maar diende wel personele belasting aan zijn ambtsgemeente te betalen. Hij zou een traktement van f. 175,00 als burgemeester en f. 150,00 als secretaris per jaar ontvangen. Vlaardinger-Ambacht telde toen ca. 500 zielen.

Eind 1844 ontving men uit Den Haag voor negen landbouwers de aangevraagde financiële tegemoetkoming over elf, aan vee-/longziekte gestorven stuks rundvee. Dat zou helaas niet de laatste keer zijn.

In 1845 werd het aantal leden van de Commissie voor de Nationale Militie van twee op drie gebracht, terwijl assessor Pieter W. Dijkshoorn (niet te verwarren met het raadslid Pieter Dijkshoorn) ontslag nam; Ary Dijkshoorn kwam in zijn plaats.

In 1846 boog de raad zich over een beleidsvoornemen van het Gouvernement met betrekking tot het samengaan der gemeenten Vlaardinger-Ambacht, Maasland en Zouteveen. Na inventarisatie van de voor- en nadelen werd algehele afkeuring van het plan in een procesverbaal vastgelegd, vergezeld van de zeven handtekeningen van de burgemeester en de raad en een zestal ingezetenen. Alles bleef uiteindelijk bij het oude.

Per 7 januari 1850 werd Abraham van Linden van den Heuvell herbenoemd tot burgemeester, wat door Gouverneur Van Bijlandt omschreven werd als 'een gelukwens met dit blij van 's Konings vertrouwen'. Het traktement bedroeg nog steeds f. 175,00.

In het Notulenboek der gemeenteraadsvergaderingen ontbreken die van het jaar 1850. Een zeer bewogen jaar veroorzaakt door

Openbare Vrijwillige Verkoop
VAN EEN

HERBERG EN TUIN

STAANDE EN GELEGEN TE VLAARDINGER-AMBACHT,
bij veiling op Woensdag den 15 November 1861,
bij afslag op Woensdag den 20 November 1861,
beiden des namiddags ten 5 ure,

IN HET LOGEMENT: DE HOLLANDSCHE TUIN,

TE VLAARDINGEN.

Mr. J. H. KNOTTENBELT,
*Notaris te VLAARDINGEN, is van meening, als last hebbende van zijnen principaal,
ten tijde en plaatse voormeld in het openbaar te veilen en te verkoopen:*

Eerste Perceel.

Een voor weinige jaren nieuw gebouwd hecht en sterk HUIS
en ERF, ingerigt tot WOONHUIS, HERBERG, TAPPERIJ en SLAGTHUIS, met
grooten en welbeplanten BOOMGAARD en TUIN, alles staande en gelegen aan den
Kethelweg onder *Vlaardinger-Ambacht*, in de nabijheid van *Vlaardingen*, n°. 34,
waarin gemelde bedrijven met den besten uitslag alsnog worden uitgeoefend, kadaster
sectie E, n°. 692, 723 en 729, groot 49 roeden 20 ellen, belend ten zuiden *Damianus*
van *Lecusen* en ten noorden den *Holyweg*, strekkende van den *Kethelweg* tot aan
P. van den Berg.

Tweede Perceel.

Een BOOMGAARD en TUIN, gelegen tegenover het vorige
perceel in de gemeente *Vlaardinger-Ambacht*, kadaster sectie G, n°. 317, groot 19
roeden 90 ellen, belend ten noorden den *Kethelweg* en ten oosten, zuiden en westen
Pleun van den Berg.

Te aanvaarden den 1 Februarij en te betalen den 2 Januarij 1862.
Te bezigtigen gedurende 3 dagen vóór de veiling.
Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris **KNOT-
TENBELT**.

ZEGT HET VOORT!

Te Dord., Courant- en Streekdrukkerij van P. J. VAN DER, te Schiedam.

aardappelziekte, watersnood en onbegaanbare wegen en voetpaden.

In het jaar 1851 werd in het ‘Register van het Personeel...beginnende met den jare 1817’ geen naam vermeld van de burgemeester en secretaris. Echter wel de nieuwe naam voor de twee assessoren nl. wethouders. Hun taakomschrijving stond in de nieuwe Gemeentewet van 1851 van inmiddels premier Thorbecke, waarmee een flinke democratisering van het bestuur plaatsvond. Die eerste wethouders werden Ary Dijkshoorn en Philippus van der Kooij (al sinds 1832 raadslid), respectievelijk met vijf en vier stemmen gekozen door de gemeenteraad. Nieuw waren ook de “Ambtenaren van de Burgelijke stand”, waartoe met algemene stemmen werden gekozen de burgemeester Abraham van Linden van den Heu-

Openbare verkoop
in 1861 door Mr. J.H.
Knottenbelt
(Foto: collectie Stads-
archief Vlaardingen)

Abraham van Linden
van den Heuvell.
(Foto: collectie Stands-
archief Vlaardingen)

vell en wethouder Ary Dijkshoorn.
De gemeenteontvanger nieuwe stijl werd de zittende functionaris mr. J. H. Knottenbelt, inclusief ontheffing voor het notarisschap in Vlaardingen. Als pro forma tegenkandidaat diende Willem Volkert, deurwaarder kanton-gerecht Vlaardingen. De gemeenteontvanger diende een borgsom te storten van f. 1000,00 en een 2,5 % inschrijving op het 'Grootboek der Nederlandsche werkelijke schuld' te kunnen tonen. De burgemeester kreeg ontheffing van de onverenigbaarheid van zijn ambt

met dat van secretaris. Verder diende er een concept Reglement van Orde voor de raadsvergaderingen te komen, waaraan GS hun fiat moesten geven. Hierna kon dan zoals gebruikelijk de verordening worden aangeplakt aan het gemeentehuis en in bijzondere gevallen ook aan de 'Herberg de Vijfsluizen', het oude rechthuis van Babberspolder.

In de raadsvergadering van half december 1851 ging men akkoord met een nieuwe jaarweddenvaststelling voor burgemeesters, wethouders en ontvangers van gemeenten onder de 4000 zielen. De voorgangers van de wethouders, de assessoren, genoten trouwens geen aparte vergoeding.

'Het heeft Zijne Majesteit behaagd...'

Toen verscheen als een donderslag aan de gemeentelijke politieke hemel de naam van een nieuwe burgemeester in de raadsvergadering van 5 april 1852: de door Z.M. en de Gouverneur gearachuteerde Laurens Knappert uit Schiedam. Wat ging hieraan vooraf? In het notulenboek staat bij 17 januari 1852 alleen de aanhef: Vergadering gemeenteraad, plus de aanwezige raadsleden, maar verder geen notulen! Er werd blijkbaar wel vergaderd want het 'Register der Publicatien en Notificatien...1817-1856' vermeldt eerst op 15 maart o.a. de benoeming in de raadsvergadering van 17 januari tot secretaris, burgemeester Abraham van Linden van den Heuvell. Daarna 29 maart het ontslag van genoemde burgemeester, die zijn leedwezen niet wilde ontveinzen. In diens plaats kwam volgens KB van 14 maart Knappert, burgemeester van Kethel en Spaland, 's Graveland, Kortland en Nieuwland. Het betreffende ontslag stond in de Staatscourant van 14 januari, kennelijk de reden waarom er op de 17e niet genotuleerd vergaderd werd. Het 'Extract' van het zoëven vermelde KB bevindt zich, wellicht emotie verradend, gescheurd in de familie-archivalia. De beteuterde burgemeester vond dit besluit hoogst bevreemdend en het deed

hem veel leed. Hij vermoedde niet welk doel dit kon dienen en voelde zich persoonlijk verongelijkt en beledigd.

Abraham had, alvorens zijn wethouders op de hoogte te brengen, zich persoonlijk om inlichtingen gewend tot de Commissaris (vroeger Gouverneur geheten) des Konings. Dit KB achtte hij niet in het belang van zijn gemeente en voor hemzelf hoogst grievend. De Commissaris zei diplomatiek met de zaak zelf weinig bekend te zijn, maar hij verzekerde dat er geen persoonlijke redenen in het spel

waren. Het was echter aan een select publiek bekend dat er bij het Gouvernement plannen bestonden, die 'het ontslag van verscheidene burgemeesters in kleine gemeenten (qua inwoneraantal) voorlopig noodzakelijk doen achten'. Per hetzelfde KB van 14 maart had G. H. Landmeter, de opvolger van Pieter Verkade in 1844, eervol ontslag gekregen als burgemeester van Zouteveen en werd in zijn plaats benoemd, n.b. Laurens Knappert.

De raad van Vlaardinger-Ambacht betuigde haar leedwezen en stelde vast dat "de

Het oude raadhuis en
veldwachter.
(Foto: www.geheugen-vannederland.nl)

benoeming van de burgemeester van Kethel” een aanstaande vereniging van Vlaardinger-Ambacht met die gemeente ten doel had. Een en ander kreeg het etiket ‘willekeur’ opgeplakt. Daarna somden verschillende leden hun bezwaren op, bijvoorbeeld: burgemeester Knappert woont in Schiedam, dat brengt alleen maar ongerief. De raad besloot zich per adres, gesteund door de minister van Binnenlandse Zaken, tot Z.M. de Koning (Willem III) te wenden om hun bezwaren te uiten en verzocht tot een nadere overweging te komen. Het rekest werd ondertekend door alle aanwezigen, inclusief een gelijk aantal handtekeningen van ingezetenen. De burgemeester zag zich echter genoodzaakt zijn functie per direct (5 april 1852) neer te leggen, in het bewustzijn zijn plicht steeds naar vermogen te hebben vervuld. Het welzijn der gemeente was hem steeds ter harte gegaan en hij wenste dat zijn opvolger ook toe. Onder voorzitterschap van de eerste wethouder en loco-burgemeester Ary Dijkshoorn vervolgde de raad haar vergadering, in de wetenschap dat de vertrekkende burgemeester zich nader zou beraden of hij secretaris zou blijven.

Leven met een voldongen feit

In de raadsvergadering van eind juli 1852 fungeerde Abraham van Linden van den Heuvell als secretaris en hij verzocht als zodanig herbenoemd vrijstelling van de verplichting te krijgen om in de dienstgemeente te wonen. Hij verliet daartoe even de vergadering. De raad had er geen moeite mee. Aanwezig was ook Laurens Knappert als nieuwe burgemeester.

In de vergadering van 5 augustus fungeerde Knappert daadwerkelijk als burgemeester, maar opende kiesheidshalve de waarnemend burgemeester de vergadering met de lezing van het KB van 14 maart al eerder genoemd. Knappert deponeerde ter tafel het bewijs van zijn benoeming door Z.M. de Koning en de eedaflegging, hem ter hand gesteld door de

Commissaris des Konings. Hij aanvaardde het voorzitterschap met de belofte oprecht de belangen der gemeente Vlaardinger-Ambacht zoveel als mogelijk te behartigen, daarbij rekenend op de steun van alle raadsleden en ambtenaren. De secretaris antwoordde daarop ‘kortelijk’: hij had zijn burgermeesterschap neergelegd (en toonde zich nog steeds heel emotioneel), doch hij ‘onderwerpt zich aan de hogere wet en zal gehoorzaamheid betrachten’. De geest van Joan Derk van der Capellen tot den Poll, de befaamde anonieme schrijver van het pamflet: ‘Aan het Volk van Nederland’ (1781), dat fel maar deskundig de nadelen van het stadhouderschap belichtte, was niet vaardig geworden over Abraham van Linden van den Heuvell. Aan de ingezetenen werd kennis gegeven van de installatie van de nieuwe burgemeester.

Vlaardinger-Ambacht draait door

De goedgekeurde gemeenterekening 1851 liet zien: ontvangsten f. 1430,56, uitgaven f. 1221,945, batig saldo derhalve f. 207,615. De burgemeester gaf de zaterdag als spreekdag voor de ingezetenen op.

In de raadsvergadering van 10 augustus 1852 werd voorzien in een nieuwe tweede ambtenaar van de Burgerlijke Stand en dat werd wethouder Philippus van der Kooij, en niet zoals te doen gebruikelijk de dan zittende burgemeester. Een en ander werd officieel doorgegeven aan de president van de Rotterdamse Arrondissementsrechtbank. De begroting voor 1853 kwam ter tafel evenals de vrijstelling door GS aan de secretaris verleend om buiten Vlaardinger-Ambacht te wonen.

Half oktober behandelde de raad o.a. de klacht van de secretaris tegen de gemeentebode Jacobus van Wijk (al vanaf 1817 in functie!). Die had, hoewel de secretaris zich soepel had opgesteld, ‘vrij onbetamelijk en onverschillig in zijn betrekking gehandeld’. Besloten werd de bode een ernstige vermaning te geven, waarmee de veldwachter, Ary

Maarleveld, werd belast. De veldwachter, in feite de persoonlijke dienstknecht van de burgemeester, was een sleutelfiguur in de dorps-samenleving. Als controleur moest hij goed op de hoogte zijn van de dagelijkse gang van zaken, hij kwam met van alles in aanraking. Zijn werkterrein was behoorlijk groot en dat moest hij te voet bestrijken. In Vlaardinger-Ambacht was zijn traktement redelijk, maar neveninkomsten waren altijd welkom.

De raad van 20 november nam kennis van de handreiking van GS waarin de samenvoeging van de raden van Vlaardinger-Ambacht en Zouteveen was uitgewerkt. Op 11 december werd dit behandeld en de procedure goedgekeurd, met een aantekening van bezwaar ten aanzien van het samenvoegen van de algemene armbesturen. Tevens hield men zich bezig met een Reglement op Wegen en Voetpaden in Zuid-Holland en een in te voeren Hondenbelasting. Voor dat laatste kwam er een concept-verordening met tien artikelen met verschillende tarieven voor bedrijfs- (altijd vastliggende) en overige honden, jaarlijks te voldoen voor half juli aan de gemeenteontvanger tegen ontvangst van een plaatje voor de halsband. Nalatigheid zou worden bestraft en honden zonder bekende eigenaar zouden worden gevangen en na geen-reclame worden gedood! De veldwachter zou op de naleving toezien. Eind april 1853 werd overigens pas vastgesteld dat de opbrengst voor 2/3 voor de gemeente en 1/3 voor wie bekeurde zou zijn. Het gedetailleerde wegenverbeterings- en onderhoudsplan voor het Westland, inzake begrinding, financiële regeling, onderhoudsplicht, beheer, administratie en uitvoering, werd in z’n geheel aangenomen.

De uitvoering ging in samenwerking met de gemeenten Hof van Delft, De Lier, Maasland, Groeneveld (tussen De Lier en Den Hoorn), Den Hoorn en Vlaardinger-Ambacht. Abraham van Linden van den Heuvell liet zich daarvoor tot secretaris benoemen.

De rollen omgedraaid

Bekend werd dat per KB van 23 juni 1853 aan Laurens Knappert eervol ontslag werd verleend als burgemeester van Vlaardinger-Ambacht en Zouteveen. Staande de vergadering van 1 juli droeg deze het voorzitterschap over aan de oudste wethouder. De aftredende burgemeester stipte kort de bezwaren aan die hijzelf indertijd tegen zijn benoeming bij het Gouvernement had ingebracht, wat toen zonder gevolg was gebleven. Dat hij andermaal een verzoek tot ontslag had ingediend had als reden dat hij overtuigd was, dat door hem de gemeentebelangen niet zodanig konden worden waargenomen als hij verlangde. Hij bedankte voor de ondervonden medewerking, speciaal van de gemeenteraad en de ambtenaren. De raad antwoordde bij monde van haar secretaris Abraham van Linden van den Heuvell dat Knapperts inzet en werkkracht gewaardeerd werden en zouden blijven. De scheidende burgemeester ondertekende niet, de secretaris wel.

De verordening Hondenbelasting kon inclusief de opmerkingen uitgewerkt worden, besloot de raad van 6 augustus. De drie raadsvergaderingen ná 1 juli vonden alle plaats onder voorzitterschap van waarnemend burgemeester Ary Dijkshoorn. Op de laatste daarvan, die van 20 augustus 1853, las de secretaris een brief voor waaruit bleek dat het Z.M. had behaagd tot burgemeester van Vlaardinger-Ambacht te benoemen Abraham van Linden van den Heuvell. De benoemde, in de vergadering dus aanwezig als secretaris, overlegde het bewijs dat de vereiste eden en formaliteiten waren afgelegd en vervuld. Abraham van Linden van den Heuvell werd tevens burgemeester van Zouteveen, want per 11 juli zouden beide gemeenten worden samengevoegd.

‘Zijn schoonste uur!’

De nieuwe burgemeester nam het voorzitterschap over en hield een kort betoog, waarin

hij terugkwam op zijn eervol ontslag en hoe grievend hem dat toen trof. Het was ‘voor hem eene hoogst aangename vergoeding geweest, de deelneming van de Raad en der ingezetenen te mogen ondervinden, ook in hunne pogingen om hem in zijnen post te handhaven, zoo als zulks nog onlangs was gebleken bij de ontstane vacature. Hij was de raad en allen daarvoor dankbaar en verzocht de leden de ingezetenen zulks te kennen te geven. Wederkerig was zijne genegenheid voor de gemeente Vlaardinger-Ambacht hierdoor nog versterkt en hij zou er zich door gedrongen gevoelen om hare belangen en der ingezetenen in ’t oog te houden en te bevorderen...’

Daarop sloot hij de vergadering en notuleerde de als ‘secretaris’ aangeduide Ary Dijkshoorn, iets wat deze zou doen tot en met 28 april 1855. Van Linden van den Heuvell bleef officieel secretaris, maar een ander notuleerde voortaan. Wie dat deed is alleen aan het handschrift te herkennen, waarbij aangekend kan worden dat de handtekeningen van de ‘secretarissen’ vaak niet overeenkomen met de schrijfstijl van de verslagen van: Ary Dijkshoorn, Willem Suyker, Philippus van der Kooij, Daniël van der Ende, Pieter Hoogendam en Klaas Stigter.

In de vergadering van november 1853 passeerde het besluit van GS om de nieuwe jaarwedden van B&W en secretaris vast te stellen, wat geen verandering inhield voor de burgemeester en de secretaris. Bij de laatste was de kleine vermindering op zijn jaarwedde niet toegepast, zijnde ‘oud-titulair’. De wethouders kregen een toelage van f. 8,00, die vroeger niet bestond. De heren wethouders deden afstand van de jaarwedden over 1851, toen hun ambt gestalte kreeg, en 1852, toen de post niet in de begroting was opgenomen. Zij oogstten dank ‘voor hunne belangenloosheid’. De jaarwedde van de gemeenteontvanger werd bepaald op f. 55,00 ingaande 1854.

In de raadsvergadering van december 1853

werd bekendgemaakt dat de veldwachters van Maasland en Vlaardinger-Ambacht in beide gemeenten konden optreden. Tevens dat het te laat komen ter vergadering beboet zou gaan worden met 10 cent, en in ’t geheel wegblijven met 25 cent, waarbij als te laat gold: vijf minuten ná de klokslag van het uur op het convocatiebiljet afgedrukt. Vanaf 1 september 1855 was Willem Suyker de nieuwe notulist (secretaris).

De vergadering van 1 augustus 1855 kon eindelijk nota nemen van het KB tot vereniging van Vlaardinger-Ambacht en Zouteveen, met gemeenteraadsverkiezingen de 13e augustus daaropvolgend.

Schaalvergroting

De nieuwe raad vergaderde voor ’t eerst op 1 september 1855. De geloofsbriefen der nieuwe raadsleden bestonden uit: 1e. een afschrift van het procesverbaal van benoeming, 2e. een akte van geboorte, 3e. het bewijs van wettige inwoning in de gemeente, 4e. een verklaring van het niet bekleden van een openbare betrekking. De raad van 10 september benoemde twee wethouders: Willem Suyker en Philippus van der Kooij, nam een rooster van aftreden aan en koos een secretaris. Dat werd met algemene stemmen de burgemeester; tegenkandidaat was Jacob Freni, gepensioneerd rijksambtenaar 1e klas te Vlaardingen. De nieuwgekozen gemeenteontvanger werd de oud-titularis van beide gemeenten mr. J. H. Knottenbelt met wederom Freni als tegenkandidaat. Verder koos men twee nieuwe ambtenaren van de Burgerlijke Stand: de burgemeester en wethouder Suyker, en stelde men concepten op van Reglementen van Orde voor de vergaderingen van B&W en gemeenteraad. Dit alles aan te plakken aan ’t ‘Gemeentehuis Emaus’, herberg ‘De Vijfsluizen’, de Schouw aan de Vlaardingervaart (rechthuis Zouteveen) en aan de Kapel (oude woonkern Zouteveen).

Ook maakte men een instructie voor de

secretaris en de gemeenteontvanger en een begroting van het Armbestuur 1856. Tenslotte stelde men de staat van eigendom van de gemeente vast voor het Archief der gemeente. Dit archief der voormalige twee gemeenten was in de loop van 1855 al goed beschreven, zodat het zich in ‘geregelde orde’ bevond.

Blijven, gaan en komen

In de raadsvergadering van 22 september 1855 kwam de herbenoeming ter sprake van de burgemeester/secretaris, wat op geen bezwaar stuitte. Vastgesteld werden de jaarwedden van de gemeenteontvanger (f. 30,00 plus presentiegeld f. 30,00), de burgemeester (f. 275,00, was f. 225,00) en de secretaris (f. 225,00, was f. 175,00). Zonder Zouteveen erbij waren de laatste twee vergoedingen resp. f. 175,00 en f. 150,00, ‘een geringe beloning’, maar het ging wel om erefuncties. GS keurde dit vervolgens goed. Men ging niet akkoord met de door GS gewenste vermindering van het bedrag voor het Armbestuur voor 1856 en men vroeg om een gemotiveerde heroverweging. De traktementen van de bode (f. 50,00) en de veldwachter (f. 250,00) werden vastgesteld in de raad van 13 oktober 1855.

De raad van eind februari 1856 beargumenteerde desgevraagd in een advies aan Z.M., waarom de woonplaats van de burgemeester/secretaris buiten de ambtsgemeente zo profijtelijk was voor Vlaardinger-Ambacht: Vlaardingen lag in het middelpunt van Vlaardinger-Ambacht!

De nieuwe Gemeentewet had aan B&W de zorg opgedragen om de schouw over de wegen, voetpaden en wateren te regelen, en dit werd in een Politieverordening vastgelegd. De bekendmaking van de grote schouw vermeldde dag en aanvang en werd ook twee achtereenvolgende zondagen afgekondigd. Voor 1856 werd het woensdag 25 juni vanaf 8 uur.

In 1858 zag de raad, naar aanleiding van een missive van de Commissaris des Konings,

geen reden om een eigen school (‘Alzoo zich daarin geene bevindt’) op te richten. Er was geen geschikte plaats, gevoegd bij de toestand der wegen in de winter en de doorsnijding van de gemeente door ‘eene kapitale Hoofdvaart’: onoverkomelijke bezwaren. Men zou overgaan tot een schikking met twee of drie buurgemeenten en het resultaat daarvan aan GS melden.

In de jaren 1858 en 1859 overleden de wethouders Willem Suyker en diens opvolger Daniël van der Ende, alsmede Philippus van der Kooij, waarvoor Klaas Stigter in dienst plaats benoemd werd. Wegens Van der Kooijs overlijden en de ongesteldheid van de nieuwe wethouder Van der Ende werd er geen gewone septembervergadering gehouden.

Voor Daniël van der Ende kwam Pieter Hoogendam, die door waarnemend burgemeester, wethouder Klaas Stigter (de burgemeester was ‘ongesteld’) in de B&W-vergadering van 28 mei 1859 welkom werd geheten.

Het begin van de Kethelweg, let ook eens op de pomp links.
(Foto: collectie Stadsarchief Vlaardingen)

Burgemeester Abraham van Linden van den Heuvell werd in de raadsvergadering van 3 september 1861 met zijn herbenoeming gefeliciteerd, die twee dagen eerder was ingegaan en waarvoor de eedaflegging op 31 augustus te Den Haag had plaatsgevonden.

Daar P. v.d. Berg overwoog de huur van de vergaderruimte in herberg 'Emaus' te beëindigen of steeds voor 1 jaar te verhuren, reeds

Het raadsverslag van eind december 1861 laat bedenkingen zien van de Staatsraad/Commissaris des Konings tegen de dekking der koopenningen (aanbetaling). Om hieraan tegemoet te komen kon de veldwachter de woning voor f. 50,00 per jaar huren, zonder betaling van personele belasting en tegen het genot van de helft van de opbrengst van de officiële brievenbus. Over dit laatste deelde de directeur van het Postkantoor te Vlaardingen in 1853 mee, dat 'een bestelhuis voor de Brievenposterij is daargesteld voor Zouteveen ten huize van Abraham Maarleveld, getekend nr. 11, met inwerkingtreding 1 juli, zowel ter de verzending als ontvangst voor de gemeente'. De veldwachter stemde, zoals te verwach-

A black and white photograph of a large, ornate room, likely a library or study. The room features a large round table in the foreground, a chandelier hanging from the ceiling, and bookshelves filled with books in the background. There are windows on the left and right sides, and a desk or writing area on the right.

Wij weten dat het gemeentehuis zou blijven bestaan tot de nieuwbouw van 1905. In 1906, tijdens het burgemeesterschap van Hugo de Bordes, werd het nieuwe, huidige raadhuis, zonder veel plichtplegingen in gebruik genomen (en een nieuwe veldwachterswoning). De

De kwestie ontstond in 1859 toen de nieuwe veldwachter Arie Jansen van der Vis een woning op dat plein wilde bouwen en Bos aangezegd werd alle bomen langs de sloot van voornoemd plein te rooien. Bos weigerde, want hij zou kadastraal als eigenaar te boek staan van de bewuste strook grond en grondlasten heb-

5

ben betaald. Van der Vis overleed kort daarop waarmee de kous af leek. Naar aanleiding van een voorgenomen beplanting van het plein door de gemeente kwam Bos in het geweer en eiste een heining als erfafscheiding tussen zijn grond en de weg. De burgemeester stelde dat het hele plein altijd als gemeentegrond was beschouwd, want onder zijn voorganger Verkade oefende de Vlaardingse schutterij er zonder protest en er was nimmer een erfafscheiding aanwezig. Naar zijn mening sloot het Kadaster, nieuw fenomeen sedert 1832 voltooid, nog geen wettig onomstreden eigendomsrecht in. De gemeente wilde niet wijken voor Bos, tenzij door hogerhand ‘geforceerd’, wat de burgervader persoonlijk tegenstond. De raad stuurde toen, liever dan via een dure gerechtelijke procedure, aan op een schikking. Een voorstel van raadslid Arij Blok daartoe werd met algemene stemmen aangenomen: de gemeente deed een aanbod van ‘aankoop’ van f. 100,00 voor het totale gebied.

Na bijna anderhalve maand vernam de raad van 23 juli 1862 dat Bos niet akkoord ging, maar wilde dat de hele som van f. 100,00 naar f. 300,00 ging; dan wilde hij komen praten. Door de voorzitter werd voorgesteld advies te vragen aan advocaat Bakker uit Rotterdam als deskundige, daar deze ervaring had met een dergelijke kwestie aan de Zuidbuurtseweg. Men wachtte twee weken af wegens afwezigheid van de jurist. Maanden later pas kwam Bos met een schikkingsvoorstel via zijn Schiedamse advocaat Poortman, inhoudend: 1e. Bos behield de grondeigendom, 2e. de bomen werden door de gemeente gerooid, 3e. Bos zou voor eigen rekening een sloot laten graven, 4e. Bos wilde een schadevergoeding van de gemeente van f. 150,00 en graag binnen acht dagen reactie. In die reactie stelde de gemeente dat er geen sprake kon zijn van een schadevergoeding, want er was geen toegebrachte schade. Iedereen in de raad van 31 december was tegen, behalve Petrus Hubertus van Mil. Aldus werd Poortman geantwoord.

In de raad van 14 februari 1863 werden de argumenten van beide partijen doorgenomen en een voorstel het betwiste terrein aan Bos af te staan werd met vier tegen drie (Arij van der Gaag, Pieter Moerman en Petrus Hubertus van Mil) stemmen verworpen. Wederom werd Poortman op de hoogte gesteld. Op 28 februari kreeg de raad weer een schikkingsvoorstel van Bos, die afstand zou doen van zijn vermeend recht tegen een bepaalde vergoeding. Met algemene stemmen besloot men Bos f. 100,00 te geven, plus een afscheiding aan te brengen via een greppel. Bos, ter vergadering geroepen ging niet akkoord: hij wilde f. 175,00. Daar ging de raad weer niet mee akkoord en toen Bos weg was, verhoogde men het bod tot f. 125,00.

De schikking werd eindelijk een feit op de raadsvergadering van 11 maart 1863. Eerst verwierp Bos nog een gedaan aanbod, maar bleek onder bepaalde voorwaarden wel afstand te willen doen van de grond: Kadastrale sectie E, nr. 690, groot 3 roeden en 91 ellen. De sloot zou als afscheiding dienen “tot aan de limiet der voormalige grens van Zouteveen”, plus betaling van f. 200,00. Na polsing bleek Bos, een vasthoudend onderhandelaar, hier niet onwelwillend tegenover te staan en hij verscheen zelf ter vergadering en ging akkoord, mits alle hierop vallende kosten voor rekening van de gemeente waren: dus f. 200,00 was vrij geld! De raad stemde toe, waarmee dit oude conflict, behoudens goedkeuring van GS uiteraard, uit de wereld was. Die kreeg men via hun besluit van 25 maart, wat met genoe-gen werd vernomen.

In 1865, raadsvergadering van begin april, kwamen reparaties aan het gemeentehuis, met name voor een vertrek in de veldwachterswoning ter tafel, en de bepleistering van een schuur (betreffende gevaarlijke toestand stookinstallatie aldaar). Dit werd uitgevoerd.

De raad van 30 augustus nam kennis van het overlijden van gemeenteontvanger mr. J.

H. Knottenbelt. Zijn zoon Anthony, toen kandidaat notaris te Vlaardingen (waar wij thans een straatnaam van kennen) volgde hem op. Tegenkandidaat was Klaas van Rossem Mz.

De gemeentesecretarie werd verplaatst, bracht de raad van 23 september 1865 ter kennis van de bevolking, vanwege de verhuizing van de burgemeester. De familie Van Linden van den Heuvell, komend van Hoogstraat 33, betrof per 1 april 1864 een deel van het pand ‘Het Huis met de Lindenboom’ (thans het Vlaardings Museum) als huurwoning. De achterachterkleinzoon en naamgenoot van de stichter keerde hiermee terug. Het ‘inwonende’ Kantongerecht vertrok in november van dat jaar, nadat de huur was opgezegd bij de eigenaar van het hele perceel ‘Nieuwe Hoofdkade 21’, wijk K.: de koopman en scheepstagerijn (oude materialenverkoper) Leendert Westerdijk (eigenaar van 1858-1884). De huurprijs voor de secretariëruimte ging wel omhoog.

Dieren- en mensenleed

In deze tijd woedde er een hardnekkige veeziekte, typhus dit maal, waarvoor de hulp moest worden ingeroepen (1865-1866) van een detachement Grenadiers en Jagers, fungerend als hulpmarechaussee. In een aparte instructie stond dat ze moesten toezien op veetransporten, het aanhouden van jagers, veehandelaren, vilders, huidenkopers e.d., het ’s nachts controleren langs de ‘Breevaart’ en het voorkomen van doortrekken of overzetten van vee. Verder patrouilleerde men langs Breevaart, Noordmolenloot (grens Zouteveen/Schipluiden), (via Zouteveenscheweg naar) Kapelviersprong, Veen (Oostveensche-) weg, Harreweg tot Kethel, Kethelweg. Tenslotte rapportage aan ’t gemeentehuis van Vlaardinger-Ambacht, c.q. de veldwachterswoning en in Kethel aan de burgemeester of diens plaatsvervanger. Het betrof 85 veehouders met 2307 koeien, 40 stieren, 325 kalveren en 9 ossen, volgens opgave in 1867. Verschillende malen werd een tegemoetkoming

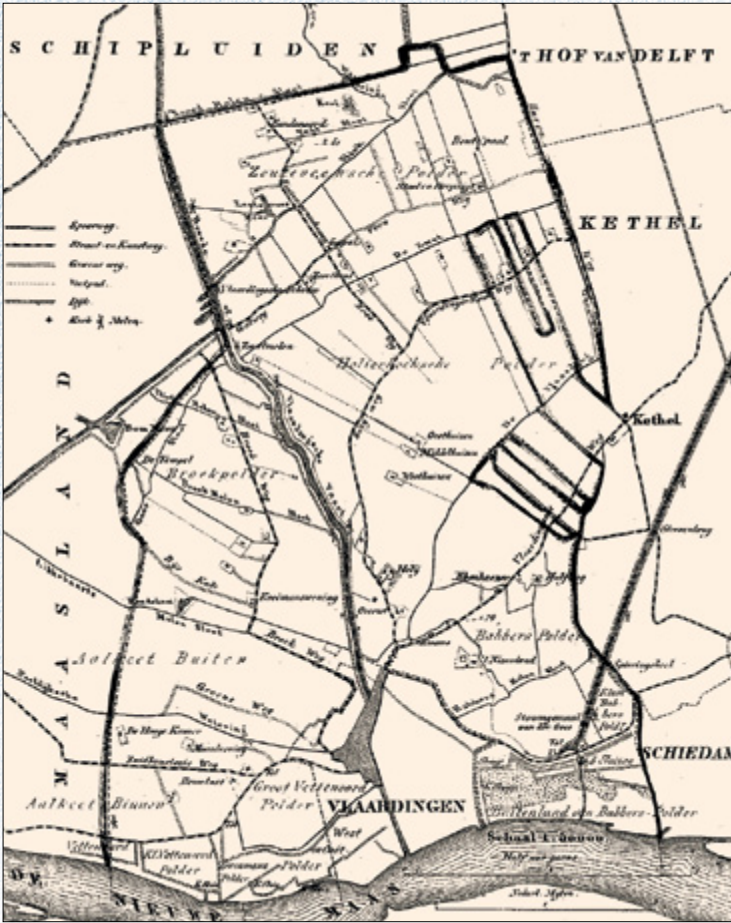
aangevraagd en verkregen van het Gouvernement in Den Haag. Dode dieren werden, of ogenblikkelijk begraven, of direct voor eigen consumptie geslacht. De militairen zouden ingekwartierd worden, niet bij de ingezetenen, maar de veldwachter zou zorgen voor huisvesting en voeding tegen dezelfde daartoe verstrekte vergoeding als te Vlaardingen: f. 1,00 per hoofd per dag. Men kreeg daarvan f. 0,60 rijkssubsidie.

Wederom schaalvergroting

Eén kwestie beroerde vooral de gemoederen in de jaren 1866-67, namelijk die van de projecteerde opheffing van de gemeente

Links een Jager, rechts een hoornblazer van de Grenadiers.
(Foto: www.legermuseum.nl)

Vlaardinger-Ambacht en de omliggende gemeenten. (Foto: Gemeente Atlas van Nederland, J. Kuyper 1865-1870; www.atlas1868.nl)

Vlaardinger-Ambacht, samen met die van Oud- en Nieuw-Mathenesse en Hof van Delft. Tegen een ouder plan, waardoor Vlaardinger-Ambacht verdeeld zou worden tussen Vlaardingen, Schipluiden en Kethel, werd in 1863 krachtig geargumenteed bezwaar aangetekend. Het ging nu om opheffing der gemeente naar aanleiding van bezwaren in de grensscheidingen tussen Maasland en Maassluis en De Lier. Men verzuchtte: ‘Waarom moeten wij als eene kudde schapen worden uiteengejaagd, omdat de bewoners van De Lier en Maassluis met Maasland in de war zitten!’

De burgemeester zou de bestaande bezwaren wederom onder de aandacht van GS brengen,

besloot de raad van 26 juni 1866. Dat ging via een schrijven van B&W van 5 juli waarin voorgerekend werd dat de kosten per hoofd van de bevolking voor bestuur en openbare veiligheid f. 2,10 voor Vlaardinger-Ambacht, tegen f. 2,24 voor Vlaardingen en f. 3,08 voor Rotterdam bedroegen. Men haakte in op een rede van 2e Kamerlid Van Lynden, die stelde: ‘Hoeveel te meer schapen men in één stal kan drijven, zooveel te gemakkelijker voor den herder’, en ‘Geene vereniging om meer arrondissemerten op de kaart te hebben’. Hieraan voegde oud-minister De Kempenaer toe: ‘Slechts in twee gevallen vereeniging: 1e. wanneer de Gemeente dit zelf verlangt, 2. wanneer daartoe volstreckte noodzaak bestaat’.

Het zenden door GS van een ontwerp-opheffing wekte ‘een zekere wrevel en bevreemding’, maar de burgemeester benadrukte het nog steeds voorlopige karakter en zag steun in de afkeurende houding bijvoorbeeld van Maasland. Ondertussen moest men wel voldoen aan de wettelijk gestelde eisen en de vereiste voorbereidingen treffen. In de raad van 3 oktober werd gesteld, dat het overnemen van dit ‘zelfmoordvoorstel’ strijdig was met de ambtseed. Deze kwestie brengt ‘niets dan ongerief en vervreemding waar thans eendragt en tevredenheid heerscht’. De gemeente bestond drie eeuwen en telde 868 zielen en een oppervlakte van 2680 bunders/ha en dit alles werd GS via een ‘Memorie’ gemeld.

Toen Binnenlandse Zaken leek te willen doortasten, besloten B&W een audiëntie aan te vragen, waarmee raadslid Arij Blok, de wethouders Klaas Stigter en Pieter Hoogendam en als plaatsvervanger van de burgemeester diens zoon Johan George zich zouden belasten. Op de B&W vergadering van 29 juni kreeg men enige geruststelling te horen en pas in de raad van 12 oktober 1867 wist men waar men aan toe was. Een kleine wijziging in de gemeentegrenzen van Vlaardinger-Ambacht ten behoeve van de vereniging van Schiedam met Oud- en Nieuw-Mathenesse, waardoor

men gedeeltelijk afgesplitst zou worden van Kethel-Spaland.

De toen nieuwe burgemeester Johan George van Linden van den Heuvel rekende voor dat men ca. 80 bunder/ha land kwijtraakte met vijf gezinnen en totaal 30 personen. Dat scheelde aan inkomsten, maar de kosten voor kosteloos onderwijs aan 8 kinderen vielen weg. Men ging akkoord, te meer daar de gemeentegrens zou lopen langs de Poldervaart en de haven van de Vijfsluizen.

Afscheid

Gedwongen door lichamelijke klachten nam Abraham van Linden van den Heuvel ontslag. Het Notulenboek van B&W-vergaderingen sprak al van “de plotselinge ongesteldheid” vanaf 28 november 1866, waardoor er in december en januari niet werd vergaderd. Op 6 februari 1867 was hij voor ’t eerst weer aanwezig, maar op de bijeenkomst van 17 augustus meldde hij zijn ontslag. Graag zou hij zijn zoon als opvolger zien (een nepotistisch trekje toch), waarmee wethouders en raad geen moeite bleken te hebben. Het ontslag op de meest eervolle wijze zou ingaan 1 september 1867 en zijn zoon zou hem inderdaad opvolgen, als burgemeester en als secretaris. Dat gebeurde in de raadsvergadering van 31 augustus waarbij Johan George zitting kon nemen op de reeds bestaande, speciaal vervaardigde, burgemeesterszetel. Zijn zusters hadden het trijp(borduur)werk met het wapen van Vlaardinger-Ambacht vervaardigd (in 1936 in bruikleen gegeven aan de Vlaardingse Oudheidkamer). De scheidende burgemeester nam toen in hartelijke bewoordingen afscheid en een gezellig samenzijn sloot alles af.

Johan George werd ten overvloede ook nog burgemeester van Kethel en Spaland (1867-1882). Dit was wel heel speciaal, gezien de loopbaan van de eerder genoemde Laurens Knappert, en zijn vader niet te vergeten!

Bronnen

Archieven en kranten:

Stadsarchief Vlaardingen:

- Archief no. 125. Familie Van Linden van den Heuvel.
- Archief no. 187. Ambachtsbestuur Vlaardinger-Ambacht 1573-1813, H.J.Th. van Rheineck Leyssius, 1939.
- Archief no. 220/221. Ambachtsbestuur Zouteveen 1651-1811/ Gemeentebestuur Zouteveen 1817-1856, J. Kamermans, 1957.
- Archief no. 254. Ambachtsheer van Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht, J.A.C. Mathijssen, 1995.
- Archief no. 255. Gemeentebestuur Vlaardinger-Ambacht 1817-1941. A. Soeteman, 1958.

Vlaardingsche Courant, za. 25.10.1869, nr. 4, Maasbode enz. 1853.

Literatuur

- W. den Admirant, Sociaal-historische schets van Vlaardingen (1814-1914), Voorburg, 1954.
- A. van der Hoeven, Geschiedenis der stad Vlaardingen voor het opkomende geslacht in gesprekken, Vlaardingen 1840, ‘uitgegeven ten voordele van het te Vlaardingen opgericht Fonds ter ondersteuning van Weduwen en Weezen van verongelukte Zeelieden’.
- J. Hoogendijk Kz., Ontwikkeling van Vlaardingen van 1814 -1913, met statistisch overzicht, 1913.
- J.H. van Linden van den Heuvel en J. Hoogendijk Kz., De Regering van Vlaardingen, Den Haag, 1913.
- M.A. Struijs, Abraham van der Linden. Leven en werk van een belangrijke achttiende-eeuwse Vlaardinger (Hoogendijkreeks nr. 1), Vlaardingen, 1995.
- Idem Straatnamen Vlaardingen, 1983.

Wetenswaardigheden

Wout den Breems

Wetenswaardigheden is een rubriek waarin van tijd tot tijd mededelingen van het bestuur worden gedaan als de Historische Vereniging ten strijde trekt om historisch erfgoed Vlaardingen te behouden. Mededelingen over positieve en negatieve gebeurtenissen. En die zijn er altijd wel!

Het was een korte Wetenswaardigheden de vorige keer, “maar wel met voldoende spanning”. Hiermee besloot ik in Tijd-Schrift 123 de rubriek Wetenswaardigheden. En spannend was het deze zomer en herfst!

Museum Vlaardingen

Het zal u niet ontgaan zijn dat de HVV tweemaal achtereen een stevige brief heeft geschreven om de sloop van twee visserijgebouwen tegen te houden. Die brieven zijn te lezen op de website van de HVV. De sloop was aangevraagd om uitbreiding en nieuwbouw van het Museum Vlaardingen te kunnen realiseren. Veel steunbetuigingen uit de Vlaardingse gemeenschap en ook uit de politiek werden ontvangen. In zulke gevallen pakt ook de pers dit natuurlijk op. “Ruzie om pakhuis” en “Historische Vereniging is boos op Museum” kopte de krant. Ja, dat kan je natuurlijk verwachten, maar ruzie en boos zijn is niet goed, dus heeft uw voorzitter een gesprek aangevraagd met de voorzitter van de Raad van Toezicht van het Museum. Dat was goed en verhelderend en we willen niets liever dan samen verder optrekken. Groot was de verrassing toen kort daarop de HVV werd uitgenodigd om van gedachten te wisselen over het behoud van de panden. Toegezegd is de panden alsnog te integreren in de nieuwbouw. Tijdens de raadsvergadering van 25 oktober j.l. besloot de gemeenteraad het Museum de benodigde subsidie te verlenen en nu kan er dan ook eindelijk met nieuwbouw begonnen worden. De

HVV feliciteert het Museum van harte met deze ontwikkelingen en ziet uit naar een mooi Vlaardings Museum! Heel mooi en positief, maar nu achterover leunen is er niet bij.

Rond de Oude Haven

Al eerder schreef ik over de slechte staat van onderhoud van de oude Keersluizen in de Oude Haven. Een fraai stuk Industrieel Erfgoed dat staat te verkommeren. Omdat deze waterkering niet meer functioneel is en ook Vlaardingen gebukt gaat onder het bezuinigingsspook is er geen geld om deze bijzondere plek in Vlaardingen op te knappen. Ook op financiële ondersteuning van het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. behoeven we niet te rekenen. Het Museum Vlaardingen en het opknappen van het stadscentrum gaan voor! Het oude postkantoor aan de Westhavenkade wordt stevig onder handen genomen en zal weer een goed functioneel gebouw worden. Jammer is het, dat al het originele ijzeren raamwerk eruit gesloopt is. De nieuwe bewoners komen uit het Hollandiagebouw (Rijksmonument) en er zal naar dat historisch gebouw de nodige aandacht uit moeten gaan. De verantwoordelijke wethouder heeft ons gemeld dat er alles aan gedaan zal worden om het voor leegstand te behoeden. We zullen er op blijven letten! Want het zal toch niet zo zijn dat er straks naast het Oude Thuis (Rijksmonument), dat zo fraai is gerestaureerd, nog meer leegstand aan de Oosthavenkade komt. Als we over leegstand of onfatsoenlijk onderhoud spreken dan wordt je daar niet vrolijk van: de tweelingpakhuizen Kikkert (Gemeentelijk monument) eveneens aan de Oosthavenkade staan al geruime tijd leeg. Het houten visserijpakhuis aan de Willem Beukelszoonstraat (Rijksmonument) staat er netjes bij, maar helaas met geblindeerde onderramen. De voormalige meubeltoonzaal van Sprij (Rijksmonument) aan de Westhavenkade zijn al jaren lang niet toonbaar meer. Wellicht is het u al opgevallen, dat al geruime

Krijgt de Oude Touwbaan weer iets van zijn glorie terug?
(Schilderij van F. J. Tiele, ca. 1958, collectie Max Thurmer)

tijd het bord De Zeeman aan de Hoogstraat van het pand is. De staat van het fraaie bord was niet best meer. Helaas is er geen geld om het op te knappen! Villa Kakelbont (Rijksmonument) aan de Parkweg staat te verpauperen. Het is zomaar een greep.

Ook in Ambacht

Daar zal de aandacht gevestigd moeten worden op de voormalige dr. J.Th. de Vissserschool (Beeld bepalend pand) aan het Plein Emaus, die na vertrek van de firma Van der Kooij naar alle waarschijnlijkheid leeg komt te staan en hopelijk niet gesloopt zal worden.

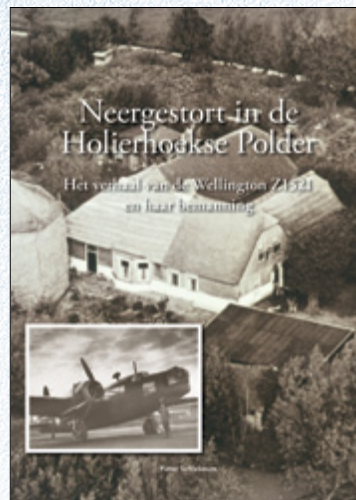
Tot slot richten we ons op de oude begraafplaats Emaus. Er wordt veel werk verzet aan het opknappen van groen, paden e.d. Het gaat er weer keurig uitzien. De HVV zet zich in voor het inventariseren van alle graven en heeft daarvoor de website www.begraafplaats-emaus.nl opgezet. Het is heel jammer dat na al dit intensieve werk er geen geld beschikbaar lijkt te zijn voor het opknappen van de oude monumentale graven. Aanvankelijk was de hoop dat het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. een bijdrage zou leveren, maar ook dat staat op losse schroeven!

Helaas moet ik constateren dat de ruimte in

deze rubriek te klein is om alles te vertellen. Ten slotte wil ik graag besluiten zoals ik begonnen ben en nog wat positieve dingen te noemen.

Plannen om de Oude Touwbaan weer op te gaan knappen zijn in een stroomversnelling geraakt. Een groep architecten heeft in overleg met een werkgroep plannen uitgewerkt die nu hun beslag gaan krijgen. Niet alles zal in een keer gebeuren, maar binnen niet al te lange tijd zal op een van de oudst historische plekken van de stad weer iets moois ontstaan. Waar ook schot in zit te komen zijn voor een deel de nieuwbouwplannen op de z.g. Leski locatie aan de Hoogstraat. De partijen zijn er uit en er zullen winkeltjes en appartementen komen. Jaren lang heeft de HVV geijverd voor behoud van deze panden. Er was al toegezegd dat het oude historische geveltje behouden zou blijven; de panden ernaast moeten helaas wel verdwijnen. Ook vanuit de Stichting Stadsherstel Vlaardingen is er regelmatig op aangedrongen iets aan dit stukje Hoogstraat te doen. Het slaan van heipalen is daar geen eenvoudige opgave. Maar er is nu een palenplan ontwikkeld dat gebaseerd is op archeologisch vriendelijk bouwen. Een mooi bericht om deze lange Wetenswaardigheden af te sluiten.

Boekbesprekingen

De afgelopen tijd zijn er weer een aantal interessante boeken over Vlaardingen uitgebracht..

Het eerste is ‘De wederopstanding van Pomona. De geschiedenis van een Vlaardings beeld’ door Klaas Kornaat. Dit fraai geïllustreerde boekje vertelt het verhaal van een van de eerste grote kunstwerken die door de Gemeente zijn aangekocht om het stadsbeeld te verfraaien: een beeld van Pomona, de fruitgodin. Helaas waren niet alle stadgenoten even kunstminnend, en geleidelijk aan verdwenen steeds meer onder- en bovendien van het beeld, totdat uiteindelijk alleen het torso overbleef, dat een roemloos einde vond in het struikgewas bij een school. De herinrichting van het Hof was voor kunstenaar Auke Bergsma aanleiding om ervoor te pleiten dat Pomona haar oorspronkelijke plaats in het Hof weer terug zou krijgen, en dat is met steun van de Gemeente gebeurd. Maar wel in de vorm waarin zij verkeerde: dus alleen de torso. In die zin is het ook een aanklacht tegen vandalisme, alhoewel dat in het boek niet zo wordt aangegeven. De publicatie, waarin ook uitgebreid wordt ingegaan op wie Pomona was en hoe zij op verschil-

lende manieren in de kunst is vereeuwigd, is te verkrijgen bij de Vlaardingse boekhandel voor € 9,95.

Het tweede boek is ‘Neergestort in de Holierhoekse Polder. Het verhaal van de Wellington Z1321 en haar bemanning’, door Pieter Schlebaum. In Tijd-Schrift 44 staat een artikel van Leon Buinsters over het neerstorten van deze Engelse bommenwerper in de latere wijk Holy, maar zonder veel informatie over de bemanningsleden. Pieter Schlebaum raakte juist geïntrigeerd naar de menselijk factor in dit drama, en deed uitvoerige naspeuringen. Hij slaagde er in om de namen en achtergronden van de bemanning te achterhalen, en kon daarmee ook in een aantal gevallen de familie eindelijk uitsluitsel geven over het lot van hun geliefden. Dit jarenlange onderzoek heeft geleid tot een boeiende beschrijving in deel 23 in de serie ‘van ’t Oft naar ’t Oofd’, die steeds betere boekjes oplevert. De prijs van dit deel is weer als vanouds € 2,50. Het boek is te verkrijgen bij het Streekmuseum Jan Anderson en de Vlaardingse boekhandel.

‘Het Vlaardings Molenboek’ is geschreven door Frans Assenberg en Arie van de Hoek. Ook zij hebben over dit onderwerp eerder gepubliceerd bij de HVV: in het Historisch Jaarboek 1987, toen over de industriemolens. Maar dit fraai verzorgde en rijk geïllustreerde boek geeft een uitgebreid en volledig overzicht van alle windmolens die in Vlaardingen en Vlaardinger-Ambacht hebben gestaan. Elke molen wordt apart beschreven, waarbij zoveel mogelijk de geschiedenis, de eigenaars en de molenaars voor het voetlicht komen. Dat schept een levendig beeld van de verschillende activiteiten. Daarnaast is de tekst verrijkt met aardige anekdotes en veel bijkomende informatie, bijvoorbeeld over de waterhuishouding in de polders. Dat alles maakt het prettig leesbaar. Maar er is meer! Er wordt ook een dvd bijgeleverd met reportages van een molenaar

en een molenmaker aan het werk. Boeiende beelden van oude, maar gelukkig nog steeds levende ambachten. Boek+dvd zijn te verkrijgen voor € 25 bij boekhandel Pontier of bij de Molenwinkel in molen Aeolus.

Op 28 november is het eerste exemplaar van het ‘Prentenboek van het Vlaardings Streekmuseum’ uitgereikt aan burgemeester Bruinsma. Het boek geeft een overzicht van de collectie schilderijen, prenten en tekeningen van het Streekmuseum en is samengesteld door Jan Anderson, Jeroen ter Brugge, Paul Westerdijk en Hans Bakker, en daarnaast werd medewerking verleend door Hjalmar Teunissen, Jan Dulfer en Peter Zuydgeest. En wat een prachtig boek is daar uit voortgekomen! Er staan meer dan 500 afbeeldingen in, waaronder 160 tekeningen van Paul Westerdijk. De meeste van die werken liggen eigenlijk alleen maar in de opslag, en dat vindt Jan erg jammer, en velen met hem, lijkt me! Met dit prachtige boek komt daar verandering in, waardoor de collectie voor iedereen zichtbaar is. Het boek is ingedeeld in een aantal thema's: kaarten, prenten van alle tijden, klederdracht, visserij, haven, de stad, rondom het Buizengat, aan de rand van de stad en de tekeningen van Paul Westerdijk. Het geeft een beeld van vervlogen tijden, zowel ver weg als wat dichterbij. Met name de tekeningen van Paul geven vaak

een beeld van veranderingen, zowel sloop als nieuwbouw, in de stad. Maar daarnaast ook de verstilling van het (ogenschijnlijk) onge-repte polderlandschap. Alle afbeeldingen zijn op een zeer fraaie manier gereproduceerd en voorzien van een korte beschrijving en soms wat interessante wetenswaardigheden. Is dit boek nu een concurrent van het Groot Vlaardings Prentenboek (zie Tijd-Schriften 118 en 119)? Nee. Het verdient ten volle zijn plaats daarnaast in de boekenkast. Of eigenlijk op de salontafel, want je moet die boeken steeds in kunnen kijken... De winkelprijs van deze kunstverzameling is (slechts) € 30.

P.S. op de bijeenkomst van de uitreiking van dit boek werden onze historische huisdrukkers Bas Stout en Klaas Bloem geëerd met de Vlaardingse Haringspeld. Volkomen terecht, zou ik denken, voor de heren die al dat prachtige drukwerk maken!

(Eric van Rongen)

Ledenactiviteiten

Na onze bijeenkomsten in Hoylede en op de Begraafplaats Emaus, dit najaar, gaan we in het nieuwe jaar opnieuw 'de stad in'.

Allereerst zullen we op dinsdag 29 januari 2013 een avond beleggen met als spreker Pieter Schlebaum, over het verhaal rond de in de Holierhoekse Polder neergestorte Wellington Z1321 en haar bemanning. Pieter deed daar uitgebreid onderzoek naar en dat kunt u lezen deel 23 van de serie 'Van 't Oft naar 't Oofd' (zie de Boekbesprekingen). Daarin o.a. een uitgebreide achtergrond rond de bemanningsleden, de voorgeschiedenis, de missie, de ramp en ten slotte de nabestaanden en ook het recent aangebrachte herdenkingsmonument, wat door het Lentiz Geuzencollege werd geadopteerd, de school waaraan Pieter als geschiedenisleraar verbonden is.

De bijeenkomst wordt zo ongeveer gehouden op de plek waar destijds het vliegtuig

neerstortte: basisschool De Hoeksteen aan de Olmendreef 100, dankzij de welwillende medewerking van de schooldirecteur. De aanvang is 20.00 uur - deuren open vanaf 19.45 uur, einde 22.00 uur.

De tweede bijeenkomst wordt gehouden op dinsdag 19 februari 2013. Eind november verscheen een tweede Vlaardings Prentenboek, deze keer van het Streekmuseum van Jan Anderson, en hierin staat een groot deel van tekeningen van Paul Westerdijk die het museum in bezit heeft. Deze prenten laten zich goed herkennen door een unieke stijl: gewassen pentekeningen van vaak 'vlak voor het verdwijnen' geschetste plekjes in de stad en in het landschap.

De repro's voor het boek zijn een geweldige bron om bij te vertellen, en ook dát kan Paul als weinig anderen. Zijn tekeningen zijn tot 7 januari te zien in het Zonnehuis aan de Dillenburgsingel, en daar ook - in de grote Bras-

serie - zullen we op groot formaat zijn prenten tonen. De aanvang is wederom 20.00 uur, en de zaal is vanaf 19.45 uur geopend.

De maart-bijeenkomst is altijd gewijd aan de Algemene Ledenvergadering van onze Historische Vereniging Vlaardingen. Ook dit jaar weer, op dinsdag 26 maart. Na de vergadering, die meestal niet langer duurt dan een half uurtje, is dan een volgende lezing, waarover u nadere informatie zult vinden in het volgend Tijd-Schrift, dat begin maart verschijnt. Ook het onderwerp van onze lezingenavond op dinsdag 23 april houdt u nog van ons tegood.

Zaterdag 22 juni houden we dan weer onze traditionele 'historische' busreis, die dit keer gaat naar het Hanze- (en mostert)plaatsje Doesburg, met na de lunch een gedeelte van het Nationaal Park Veluwezoom (o.a. bekend van de Posbank en Onzalige Bossen) en afsluitend het fraaie kasteel Rosendaal (met in het park de schelpengalerij en de vroeger zo bekende 'Bedriegertjes'). Het wordt dus een erg afwisselende dag! De kosten zullen dit keer € 45,- p.p. bedragen - incl. rondleiding door het kasteel en toegang tot het park Rosendaal (waarvoor de Museumkaart helaas niet van toepassing is). Deze deelnemersprijs geldt eveneens voor uw partner. Niet-leden mogen voor € 50,- mee.

U kunt zich reeds op de voorlopige deelnemerslijst laten zetten door € 15,- over te maken op postrekening 750 978 t.n.v. Penningmeester Historische Vereniging, te Vlaardingen, onder vermelding van naam, uw lidnummer (zie de acceptgiro) en 'busreis'. U behoudt het recht om tot 1 juni uw deelname kosteloos te annuleren. Zo niet, dan vragen we u vóór die datum het restbedrag over te maken (€30,- resp. € 35,- p.p.).

En verder wijs ik u nog op de cyclus Ken uw Stad, die op 14 januari aan haar 22e jaargang begint (20 maandagavonden plus een 'rand-

programma' van een viertal excursie wandelingen). Alle informatie vindt op www.kenuw-stad.nl of u belt mij (4353322) of komt even langs 'naast de molen'.

Tot slot natuurlijk de uitzendingen van het radioprogramma Oud-Vlaardingen, elke zaterdagmorgen om 10.00 uur (herhaald op zondag 12.00, en dinsdag + donderdag 21.00 uur, op Omroep Vlaardingen (aan het einde van de FM-schaal). Ook zijn er regelmatig Oud-VlaardingenTV-producties (tegenwoordig te bekijken op UPC-kanaal 31). Rond 1 februari is daar een speciale uitzending over de Watersnoodramp 1953, die maar ternauwernood aan Vlaardingen voorbij ging, en waarvan ook het Streekmuseum van Jan Anderson in die periode ruime aandacht gaat besteden. Geschiedenis is mooi en leuk: geniet ervan!

Namens de werkgroep Ledenactiviteiten,
Arie Ouwendijk

In juni voert de excursie naar Doesburg
(Foto: VVV Doesburg)

Het inrijhek van de Holyboerderij. Een prijswinnende tekening van Paul Westerdijk uit 1963. (Tekening collectie Streekmuseum Jan Anderson)

Historische Vereniging Vlaardingen

internet: www.hvv-vlaardingen.nl

e-mail: info@hvv-vlaardingen.nl

Bekende Nederlanders, 'Very Important Vlaardingers' en Goede Bekenden

Op televisie wordt nogal eens reclame gemaakt voor een programma met BN'ers. Nogal wat van die Bekende Nederlanders ken ik helemaal niet. Met die BN'ers gaan ze dan iets zoeken in een ver land waar ze niets te zoeken hebben. Ze laten ook BN'ers schaatsen, dansen en van een erg hoge duikplank in een zwembad plonsen. Misschien doen Niet Zo Erg Bekende N'ers er vooral aan mee om bekender te worden. 't Is net als met die snoepreclame: Bekend is alleen bekend als er bekend op staat.

Museum Vlaardingen richtte boven in de Gemeentebibliotheek aan de Waalstraat een eerste tentoonstelling in met foto's en prenten van 'Very important Vlaardingers'. De Engelse titel maakt duidelijk dat het niet alleen gaat over 'wellknown', al zijn sommigen dat wel. Niet zo bekend zijn bij voorbeeld Dr. Ir. Catharina Antoinette Vietsch, Hannes de Boer en André van der Zande. Misschien weet U ook niet wie Arie van der Lugt was. Dirk III, Bassie en Adriaan en Cees van der Staaij zult U daarentegen wel kennen.

Museum Vlaardingen heeft de bedoeling nog een aantal keren een rij 'Very important Vlaardingers' op te hangen. Nu is het is leuk om te weten dat twee journaallezers hier hun wortels hebben, maar misschien bent U ook niet zo benieuwd naar Bekende Nederlanders en meer naar Vlaardingers van enig belang uit 't verleden. Misschien kent U weinig BN'ers en bent U toch wel gelukkig. Zonder vrienden en GB's, goede bekenden, is dat moeilijker.

Wil die vrienden en GB's er eens op wijzen dat de Historische Vereniging aandacht schenkt aan de omgeving waar 'Very important Vlaardingers' geboren en getogen waren. Ze hoeven zelf niet 'Very important' te zijn en hoeven ook niet meer in Vlaardingen te wonen en zullen door het Jaarboek, Tijdschrift, lezingen, excursies bekender met Vlaardingen worden.

Jaarboek, Tijd-Schriften, lezingen, excursies. Wijs een aan u bekende Vlaardinger eens op de website www.hvv-vlaardingen.nl of op het e-mailadres info@hvv-vlaardingen.nl

Dirk III is zonder twijfel de bekendste VIV'er.

